

SLOVENSKI NAROD

Iznajm vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafejeva ulica štev. 5.
Telefon: 31-22, 31-28, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Nova Španska vlada

Zinoči je vodja levicarskega bloka Azana sestavil vlado, ki je zmerno levicarsko-republikanska — Pomirjenje v levicarskih krogih

Madrid, 20. februarja. z. Zaradi napetosti, ki je zavladala v vsej Španiji zaradi vesti, da so poskušali monarhistični eficiji izvršiti državni udar in proglašiti vojaško diktaturo, je vlada Valadarsa včeraj popoldne podala ostavko.

Novi ministarski predsednik Azana

Predsednik republike Zamora je ostavko sprejal in poveril bivšemu ministarskemu predsedniku in voditelju levicarskega bloka Azani mandat za sestavo vlade. Azana je takoj pričel z razgovori ter je že sinoči sestavil novo vlado, ki ima značaj zmerne levicarske vlade. Vladi sta zastopani republikanska levica in republikanska unija, dočim socialni demokratice niso hoteli vstopiti v vlado, pač pa so sklenili dogovor z Azano, da bodo njegovo vlado in parlament podpisali skupno z vsemi ostalimi levicarskimi skupinami. Nova vlada je že sinoči prizela ter je sestavljena takole:

Nova vlada

ministrski predsednik: Rodrigo Azana (rep. levica)
notranji minister: Amos Salvador (rep. lev.)
finančni minister: Gabriel Franco (rep. lev.)
vojni minister: general Masquellot (rep. lev.)
mornariški minister: Joze Girol (rep. lev.)
prosvetni minister: Marcelino Domingo (rep. unija)
kmetijski minister: Domingo Lunes (rep. lev.)
minister za javna dela: Cesares Quiroga (rep. lev.)
minister pravde: Antonio Lara (rep. unija)
minister za delo: Ramos (rep. lev.)
zunanji minister: Augusto Barcia (rep. lev.)
minister za trgovino: Alvarez Buylla (bez stranke)
prometni minister: Blasco Garzon (bez stranke)
državni podstajnik pri ministrskem predsedstvu: Fernandez Olerico (rep. lev.)

Zaradi notranje političnih prilik se bo novo izvoljeni parlament, ki je bil prvočno sklican za 16. marec, sestal že 3. marca, to je dva dni po ožjih volitvah, ki so potrebne v nekaterih vojnih okrožjih.

Manifestacije v Madridu

Sestava nove republikanske levicarske vlade je bila v vsej Španiji sprejeta z velikim odobravanjem. Napetost, ki je zavladala včeraj zaradi bojazni pred desničarskim puščom, se je znatno polegla, čim se je izvedelo, da je vodstvo državnih poslov prevzela levicarska vlada. V Madridu se je sčasoma zbrala pred vladno palačo mnogo tisočglava množica, ki je prirejala novi vladni viharne ovacije. Z balkona vladne palače je imel Azana nagovor na zbrano množico, v katerem jo je pozival k redu in miru ter objubil da bo nova vlada popravila vse krivice, ki so jih zagrešili prejšnji desničarski režimi.

Pregnani uradniki

Barcelona, 20. februar. AA. Stefani poroča: Skupina uradnikov, ki je bila odpuščena iz državne službe zaradi upora v oktobru 1934, je nato osnovala »odbor za javno

blagostanje«. Vsi člani tega odbora so včeraj vdrli v državne urade in spodili iz njih vse tiste uradnike, ki so bili nastavljeni od prejšnje vlade.

Demonstracije v Valenciji

Madrid, 20. februarja. AA. Havas poroča iz Valencije, da so tamošnji levicari odredili velike manifestacije. Posebno ostro so klicali proti bivšemu ministarskemu predsedniku Lerrouxu, proti Gillu Roblesu in proti Siegfriedu Balsecu Ibanezu (sinu slavnega romanopisca Blasca Ibaneza), ki je bil kandidat na desničarski listi.

Rezultat volitev

Pariz, 20. februarja. R. Paris Soir objavlja prve zanesljive rezultate španskih volitev. Po teh so prejeli: desnica Gil Roblesa 102, monarhisti 23, neodvisna desница 12, katalonska regionalistična 7, ali skupaj 144, sredina; vladna sredina 14, konserativni republikanci 4, progresisti 4, agrarci 13, radikalci 8, radikalni demokrati 2 ali skupno 45; levica: socialisti 81, republikanska levica 75, republikanska zveza 33, katalonska levica 30, komunisti 11, federalisti 2 in sindikalisti 1, ali skupaj 233 mandatov.

Vatikan se zavzema za posredovanje Beneša

Predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš naj bi skušal doseči sklenitev miru med Italijo in Abesinijo

Pariz, 20. februarja. o. Kakor doznava »Oevrue« je bil angleški odgovor Italiji zaradi vojaških ukrepov na Sredozemskem morju zato tako kratek in nепrijazen ker je bila tudi italijanska nota sestavljena v enakem tonu. V Londonu prevladuje mnenje, da bo Italija povečala zaradi ponovnih vojaških uspehov v Abesiniji svoje zahteve zaradi cesar je upanje in maglo rešitev italijansko-abesinskoga spora nezadnato. Prav to vzemirja angleško vlado, ki spoznava na drugi strani nevarnost nemškega oboroževanja ter bi želela, da bi lahko

odpolklica svojih 30.000 vojakov v Egiptu nazaj v Evropo. Zato tudi ne verujejo, da bo Eden odpotoval v Ženevo na sejo odbora 18-tih. Nadalje doznava »Oevrue« da je Vatikan obrnil na češkoslovaškega predsednika dr. Beneša s prisojno, naj bi posredoval v italijansko-abesinskem sporu. Baje je v zvezi s tem tudi obisk papeževega nuncijsa pri Flandinu. V splošnem pa smatrajo v francoskem zunanjem ministrstvu, da za enkrat še ni niti najmanjšega upanja za sklenitev miru v Abesiniji.

Z abesinskih bojišč

London, 20. februar. AA. Reuter poroča: O položaju v Ogadenu krožijo razne vesti, točnih vesti pa ni. Baje se v pokrajini Sabéban vodičo hude borbe, ki so zelo važne. Postavlja se vprašanje, če ni general Graziani začel s protiofensivo, in sicer v smerni proti Džidžigi. Na somalijski fronti italijansko letalstvo stačno bombardira abesinske oddelke, ki se zbirajo z namenom, da bi se armada rasa Deste reorganizirala pod vodstvom generala Saleja.

Na severni fronti izkorisčajo Italijani svojo zmago in nameravajo južnozapadno od Makale preprečiti možnost rasu Sejumu, da bi se lahko preživljal in dovažal muničije. S tem hočejo prisiliti rasa Sejuma in rasa Kaso, da bi se umeknila ali pa vsaj

ravdovila.

London, 20. februar. w. V vladnih krogih so nazirana — tako piše »Daily Telegraph« da je Abesinija zaradi svojega umika pri Makali in pomanjkanja živeža zašči v tako težki položaj, da bo v kratkem moral zahteti pomoč za pomoč države — članice DN. Odbor osemnajstih bo na prihodnji seji, na kateri bo najbrže navzoč tudi zunanjim ministru Eden, moral priti do spoznanja, da morebitno odreditve petrolejskih sankcij proti Italiji ne bi bila več dovolj učinkovita in bo treba razmišljati o nekaterih drugih sankcijskih ukrepih. O tem vprašanju se bo v kratkem razpravljalo tudi na seji angleške vlade.

Mussolini nagaja Angležem

Pariz, 20. februarja. AA. Havas objavlja: Ga. Tabou omenja v današnjem »Oevrue« zadnja potovanja nemškega veleposlanika v Rimu v Hassla v Monako-vo in Berlin. Ga. Tabou pravi, da v političnih krogih ne verujejo, da bi moglo priti do končnega sporazuma med Italijo in Nemčijo. V Londonu verujejo, da hoče Italija samo demonstrirati proti zapadnemu velesilam. Zato je verjetno, da ne bo podpisati pomorskega sporazuma,

dokler trajajo sankcije proti njej. Vendra pa je na svojem zadnjem sestanku z Mussolinijem angleški veleposlanik v Rimu sir Eric Drummond zaprosil Mussolinija za pojasnilo, pod kakšnimi pogoji bi Italija podpisala zapadnoevropski letalski pakt, ki naj bi bil dopolnilo k lokarnskemu paktu. Mussolini je odgovoril, da ne bo podpisal tega pakta, dokler trajajo sankcije proti Italiji.

Hlinka zahteva ministrstvo za Slovaško

Praga, 20. februar. AA. »Prager Tagblatt« objavlja: danes razgovor s predsednikom češkoslovaške katoliške stranke Hlinko, ki je med drugim rekel: Vse vesti o irredentizmu o rezolucioniku kakor tudi otožbe o koketiranju z Madžarsko ali Poljsko, so naša stranka žalitev, ki jo odločno odbija-

mo. Hlinka je poudaril, da bo njegova stranka vstopila v vladno koalicijo, če bodo vladne stranke priznale temeljne zahteve slovaške katoliške stranke, med drugim posebno, če bodo ustanovile posebno ministrstvo za Slovaško.

Poljski ugovor proti francosko-ruskemu paktu

Pariz, 20. februar. w. Pri razpravi o ruski pogodbi prizakujajo nadaljnje izjavjanja Herrista ter zaključeno izjavo zunanjega ministra Flandina, ki bo reagiral na vse ugovore iz zbornice. Kakor zatrjuje »Oevrue«, je dala Poljska v zadnjih dneh opetovano razumeti francoski vladi, da

bi izvajanje pogodobe spravilo Poljsko v težak položaj. Na Quay de Orsayu so zelo začuden, da Poljska ni uveljavila teh ugovorov takrat, ko se je sklepala pogodba.

INOZEMSKIE BORZE

Curitiba, 20. februarja. Beograd 7, Pariz 20.21, London 15.095, Newyork 302.50, Bruselj 51.575, Milan 24.30, Madrid 41.875, Amsterdam 207.75, Berlin 122.95, Dunaj 57.05, Praga 12.68, Varšava 57.75, Bukarešta 2.50.

Ceste so nam najpotrebnejše

Proračun tehničnega oddelka pred banskim sveto

Ljubljana, 20. februarja. Včeraj je prišel v razpravo na banovinskem zasedanju proračun tehničnega oddelka. K temu se je priglasilo 25 gornikov in 14 živil. Včeraj je prišlo na vrsto še danes.

Proračun tehničnega oddelka je najvažnejši, ker je najvišji, a lani so izdali od 1. aprila do 31. decembra 19.126.233 Din. Dejansko doseženi dohodki so značili 533.988 Din, odobreni kredit pa 28.941.662 Din. V banovinski cestni upravi je v proračunskega leta 1935/36 1.198 km banovinskih cest I. reda, 2.882 II. reda in 29 dovoznih cest k železniškim postajam, vse torej 4.113 km. Občinskih cest I. in II. reda je 18.000 km in je torej okrog 22 tisoč kilometrov nezadržljivih cestnih omrežja.

Danes je govoril prvi dr. Vesenjak za ptujski okraj, zavzel se je za potrebe okraja, za najvažnejše ceste, ki so potrebne popravila in dograditve. Za mariborski srez desni breg je govoril dr. R. Ravnik.

Naglasil je, da že velika udeležba gornikov dokazuje velik gospodarski pomen proračuna tehničnega oddelka, kar kaže tudi sam proračun, če ga primerjamo s skupno vsto. K proračunani postavki je pa treba še pristeti izredne prispevke. Zato ne drže trditve, da so bila preračunana sredstva kriva, da doslej ni bilo večjega efekta ter da se je zgradilo zelo malo. Dejal je, da v poslovni poročilu tehničnega oddelka ne najde primernega programa in ne popolnega pregleda, kaj se je opravilo v preteklem letu. Krive so napake v gradbeni upravi. Posebno velika napaka je bila, ko je banovina prevzela pred leti brez primerrega pretresa občinske ceste, s čimer se je zelo obremenila. Druga velika pogreška je, da ni urejenih odnosov med cestnimi odbori in banovino, kateri bo bilo treba. Zato bi bilo treba novelizirati pravilnik. Napačno je tudi, da se sredstva preveč cepijo ter da se dela povsod, da se pa nikjer ne konča. Večjih del naj bi ne opravljali hkrati na več krajin, nego po vrsti, in ko bi bila končana v enem kraju, še le te da bi jih naj začeli v drugem. Zato bi bil potreben poseben program, kakršne imajo tudi v drugih državah. Posebno pozornost je vzbudil govor inž. M. Sukljeta, ki je zlasti naglašal, da se je gospodarski položaj na koncu leta zoperkuje, da je bila v popolnem mrtvila zaradi sankcij ter je silno narasla brezposebnost v okraju. Že zaradi tega bi bila potrebna javna dela, zlasti regulacija Savinje v zgornjem delu, in gradnja cest.

B. s. A. Zorenč iz Smarskega sreza je izrisal strukturo okraja ter dokazoval, da vlada v njem največja revščina, da so komunikacije popolnoma nezadostne, okraj oddaljen od tržišč, gostota prebivalstva visoka, posestva razkosana, njiv pa zelo malo, tako da je srez popolnoma pasiven. Ljubljana je premalo hranjeno, 50% otrok ni godnih za šolo, čeprav so že dovolj starci in okraj mora uvažati tudi živila, umrilih na jetiki, je zelo visoka in sicer 8%. Ker v okraju tudi ni industrije, prebivalstvo nima nobenega zaslužka in so javna dela edina rešitev. Zato se je zavzel za dovršitev začetnih gradbenih del in gradnjo najpotrebnejših cest.

Močno boljše razmere tudi niso v drugih okrajih, kar smo spredeli iz naslednjih govorov: za srez Konjice je govoril b. s. Selih, za brežki b. s. J. Tratnik, za kamniški b. s. I. Strein. Posebno pozornost je vzbudil govor inž. M. Sukljeta, ki je zlasti naglašal, da se je gospodarski položaj na koncu leta zoperkuje, da je bila v popolnem mrtvila, kar od nje po pravilih ne velikopotezna akcija in jasno nam mora zadoščati. Zato moramo zahtevati enakovrstnosti naših banovin v vseh pogledih, da nam bo država dajala, kar od nje po pravilih ne more imeti doslej, naše ceste propadajo, čeprav bi omogočili pokrajinsko moralno in najboljše komunikacije in zvezo z morjem. S cestami bo prišel denar v deležu, zaposlih bomo nezaposlene. Izmed javnih del se je pri nas začela samo gradnja prevozovnih cest v naši banovini. Potrebna je velikopotezna akcija in jasno nam mora zadoščati. Zato moramo zahtevati enakovrstnosti naših banovin v vseh pogledih, da nam bo država dajala, kar od nje po pravilih ne more imeti doslej, naše ceste propadajo, čeprav bi omogočili pokrajinsko moralno in najboljše komunikacije in zvezo z morjem. S cestami bo prišel denar v deležu, zaposlih bomo nezaposlene. Izmed javnih del se je pri nas začela samo gradnja prevozovnih cest v naši banovini. Potrebna je velikopotezna akcija in jasno nam mora zadoščati. Zato moramo zahtevati enakovrstnosti naših banovin v vseh pogledih, da nam bo država dajala, kar od nje po pravilih ne more imeti doslej, naše ceste propadajo, čeprav bi omogočili pokrajinsko moralno in najboljše komunikacije in zvezo z morjem. S cestami bo prišel denar v deležu, zaposlih bomo nezaposlene. Izmed javnih del se je pri nas začela samo gradnja prevozovnih cest v naši banovini. Potrebna je velikopotezna akcija in jasno nam mora zadoščati. Zato moramo zahtevati enakovrstnosti naših banovin v vseh pogledih, da nam bo država dajala, kar od nje po pravilih ne more imeti doslej, naše ceste propadajo, čeprav bi omogočili pokrajinsko moralno in najboljše komunikacije in zvezo z morjem. S cestami bo prišel denar v deležu, zaposlih bomo nezaposlene. Izmed javnih del se je pri nas začela samo gradnja prevozovnih cest v naši banovini. Potrebna je velikopotezna akcija in jasno nam mora zadoščati. Zato moramo zahtevati enakovrstnosti naših banovin v vseh pogledih, da nam bo država dajala, kar od nje po pravilih ne more imeti doslej, naše ceste propadajo, čeprav bi omogočili pokrajinsko moralno in najboljše komunikacije in zvezo z morjem. S cestami bo prišel denar v deležu, zaposlih bomo nezaposlene. Izmed javnih del se je pri nas začela samo gradnja prevozovnih cest v naši banovini. Potrebna je velikopotezna akcija in jasno nam mora z

Sodobni Valvasor – Melikova Slovenija

S te knjigo je Slovenska matica najlepše prečlavlja svojo 70 letnico

Ljubljana, 20. februarja

Izšel je prvi zemljepisni pregled Slovenije kot celote. To monumentalno knjigo je izdala Slovenska matica za svojo 70-letnico kot izredno publikacijo. Izid knjige se je zakasnil za celo leto; kdo pa vzame v roke to krasno delo, se ne bo čudil zamudi. Knjiga ima 402 strani v velikem knjižnem formatu, z dodatkom treh geografskih kart in 120 slik. To je šele prvi zvezek, drugi zvezek pa bo izšel, kakor napovedujejo, že spomadi.

Univ. prof. dr. Anton Melik, ustvaritelj monografije, pravi v predgovoru, da si je že v začetku zasnoval razdelitev snovi v dva dela. V prvem je hotel opisati v splošnem vse, kar naj prikaže slovensko zemljo kot celoto. Drugi del bo pa zavzel pokrajino-pisje v onem redu in obsegu, ki ga narekuje priroda in drugi činičiteti. Piscev se je zavedal, da je pri nas malo ljudi s strokovno geografsko izobrazbo in je zaradi tega prvi del zelo raztegnil, da bi spravil vse kar mora čitatelju vedeti, da lahko vzame drugi zvezek s pridom v roke. Enotna geografska opisna naše zemlje doslej še nismo imeli. Piscev pravi, da takšnega opisa ni moglo biti iz enostavnega razloga, ker Slovenija ni bila nikdar politična enota, niti dežela in ne država. V nevejši dobi, ko se je začelo uveljavljati v geografiji načelo, naj se geografski opisi ostanajo na prirodne enote, ki vsebujejo razen prirodnih tudi antropogeografske skupnosti, pa taksno delo nastalo, ker Slovenija ni priroda enota. Prvi zemljevid Slovenije je delo pravnikov politika Petra Kozlerja, ki je izšel šele leta 1861. Toda ta zemljepisni pregled Slovenije je vseboval samo topografske podatke. Slovenska matica je z izdajo »Slovenijec urešnica« zasnovano svojega ustanovnega odbora pred sedmimi desetletji.

Piscev je v uvodu orisal zelo živo ter posredno geografski značaj in geografsko politični položaj Slovenije. Nedvonomo se bodo marsikom odprle oči pri čitanju tega uvođa-ter si bo šele začel razlagati bistvo tragedije slovenskega naroda, našo razcepjeno-ost, ki se kaže v značilnem slovenskem značaju, v političnem življenju ter v vsej naši združevini. Slovenija je pač zemlja stikov in prehodov, križišča poti narodov, stik, kjer se stikajo Romani, Germani, Slovani in celo Mongoli-Madžari. Kakor je tu razpotje prirode, stik Alp z Dinarskim pogorjem in Panonsko nizino, tako se tudi tu razhajajo narodi, ki so stisnili Slovenje na tem te- suem in tako lepem ter čudovitem ozemlju, kakor da jih oblegajo v trdujavi. Toda to je bila že od njega dni zavrela trdnjava. Skozi Slovenijo je vodila cesta proti Rimu, kamor so drli barbari, kakor v obljubljeno deželo. Površina Slovenije je tako razčlenjena brez širših ravnin in večjih kotlin, da ni ugodna za nastajanje večjih političnih tvorb. Zato je tudi nastalo več manjših dežel, ki so politično delile ter ločile Slovene. Politično podrejeni ter razkosanti že od njega dan Slovenci tudi sicer niso bili zelo dolgo združeni kulturno ter niso skupno čutili in se navedali, da so Slovenci – bili smo Kranjci, Primoreci, Korošci, Štajerji... Od Hrvatov nas ne loči nobena prirodna meja, ločila nas je pa politična, zato se niso pretakali med nami in Hrvati kulturni tokovi. Ločitev slovenske zemlje od hrvaško-srbske ni bila protipriroda samo z etničnega vidika, marče tudi s perspektive fizičkih svojstev naše zemlje. Tako prav Melik. S priklučitvijo Slovenije na jugoslovansko zaledje so prišli prirodni pogoji v sklad s političnimi in etničnimi. Nujna dinamična funkcija celotne države je odsljela, da nudi kakor slavni svoji pokrajini tudi naši vso potrebno oporo. Piscev naglaša, da stoji Jugoslavija v vključitvijo Slovenije mnogo bolj v območju

srednjeevropskih problemov kakor bi brez nje. Opominja, da ne smemo pozabiti, da Slovenija zapira dveva državama najboljji in najenočnejši dostop do morja. Dandanes moramo računati z nacionalno politično in vojaško dinamiko narodov, ki je nedvonomo lahko mnogo bolj usodna za naše ozemlje kakor so bili njega dni pohodi nomadskih ljudstev. Zdaj so brez pomene gorske pregraje, ko so Alpe prevrante in ko so zarezani čez nje gorski prehodi. Jadransko more je dobilo zopet velik pomen, ko se je pot v Indijo odprla skozi Sueški prekop. Brez krepkega političnega zaledja Slovenija ne more obavarovati svojega mesta ob jadranskih vratih.

Monografija se ne omejuje samo na dravsko banovino temveč na vse slovensko ozemlje ne glede na politične meje. V tem je njen izreden pomen. V prvem zvezku je geomorfološki opis, opis podnebjja in vodnih razmer, rastja in živilstva in zgodovina poselitev. S tem je povedano z enim stavkom kaj vsebuje knjiga, toda naglasiti je treba, da je v njej načinjenega izredno mnogo dragocenega znanstvenega gradiva, razvrščenega smotreno v skladni obliki. Snov je zajeta zanimivo, in čeprav ima knjiga znanstveni značaj, ni suhoparna tudi za lajčaka. Tu takšno bi morale biti vse knjige ki niso namenjene le znanstvenim knjižnicam, temveč tudi najširšim plasti ljudstva za izobrazbo. Izobrazite je pa potreben tudi naš inteligent, izobrazbe, zanjenočje iz neposrednega domačega vira; večina znanstvenih knjig je pri nas nemških, malo je pa še knjig, ki bi bile naše tudi po duhu in le po jeziku kakor je Melikova. Pri nas je zelo mnogo polinteligence, ki je ena najslabših vrst družbe, kajti polinteligent si domisija, da je povsod domač in ne čuti potrebe, da bi se še kaj učil. Prosto čas mu niti ne zadošča za zabavo. Če pa govorimo o naših študentih, jih ne smemo soditi prehitro. Mnogo mladih ljudi zdaj ne zna več skoraj nobenega svetovnega jezika dovolj dobro, kar se mu načuje, ker so pač slovenske znanstvene knjige silno redke. Tu njim bo služila Melikova »Slovenjak« najbolje.

Slovenjak v svojem splošnem delu nudi dober vpogled v vse vede, ki so v zvezi z znanstvenim opisom našega ozemlja. Baš zradi tega bo posebno dobro služila študentom, preprestemu človeku, učitelju in politiku, novinarju in spletu vskonar, ki ga mora zanimali naša zemlja. Kljub temu pa bo dragocen pripomoček znanstveniku, ki hoče proučevati naše ozemlje. Poseljeno značilo je, da mnogo Slovencev ne poznajo svoje zemlje niti toliko, kakor tujine. Slovenci smo razcepjeni še zdaj, v doti, ko moderna prometna sredstva zbljujejo narode vsega sveta. Marsikateri slovenski kraji je še vedno odrezan od sveta ter životari, kakor da preživlja še vedno srednji vek. To je pa treba v veliki meri pripisati temu, da Slovenci nismo imeli nikdar smisla za skupno usodo ter še zdaj ne gojimo zavesni skupnosti. Dovolj je znalo samo to, da se pogosto ne razumemo zaradi razlik v narečju (čeprav so razlike neznačilne) dobro pa razumevamo nemška narečja. Prekmurec in Gorenjec sta tako različna kakor Slovence v Širšem pomenu besede in Slovaki. »Slovenjak« zaradi tega orje ledino v marsikaterem pogledu. Nedvonomo bo postala duhovna vez vseh Slovencev in ne le znanstvena knjiga. In postala bo za Slovenijo to, kar je bilo Valvasorjevo delo za Kranjsko. Prav pa prav mnogo več, saj je to slovenska in znanstvena knjiga, pa tudi sodobna. Slovenska matica je s to knjigo pač najlepše proslavila svoji jubilej, saj je dala našemu narodu v resnici dragocen dar, ki je v slavo naše prelep zemlje.

Naši kmetje so veliki reveži. Ker si druže ne morejo pomagati, skušajo svoj finančni položaj zboljšati na ta način, da kuhajo žganje, ki ga potem pod roko prodajo ter spravijo v žep tudi oni denar, ki bi jim ga sicer pobrali finančarji. Neki kmet je pred kratkim prodajal na Križu pri Kamniku žganje, od katerega država ni prejela niti para na troškarini. To sta izvohala dva mlada pijačnika in sta kaj hitro skovala načrt, kako se bosta dobre pijače polastila. Eden je tekel za ubogim kmetom in ga zadržal, drugi pa je med tem oblekel gašilsko suknjo in pas ter se pokril s policijsko kapo. Ubogi kmet je trepetal pred strogim policistom in ga milo prosil, naj ga nikar ne naznani, da ne bi plačal kazni. »Policej se ga je res usmilil, izjavil pa je, da mora kljub temu postopati po zakonu in mu žganje zapleniti, z objubo, da ga ne bo prijavil. Prejedal je kmetovo kosarico in pobral iz nje vse polne steklenice žganja, eno pa, ki je bila na pol prazna, je milostno puštil kmetu, čes: »To imate očka, pa za par pozirkov po poti, da ne omagate.«

Kmet je veselo odkorakal, ker se je tako dobro izmazal, nepridržava pa sta odšla v prvo gostilno, kjer sta žganje kar na debelo pila in ga ponujala še drugim. Ker sta pripovedovala tudi, kako sta do žganja prišla, je ta novica prišla na uho kamniškim orožnikom in možakarja bo sedaj prav gotovo minila volja, da bi se še kdaj oblačila v policijsko uniformo in se počaščala tuje slirovke.

Nesoglasja med trboveljskimi planinci

Trbovlje, 19. februarja

Naglasiti moramo, da se naši občni zbori vršijo skoraj brez izjemne mirno, ker urede posamezni odbori že predhodno na sejah vse eventualne nesporazume, tako da se zaključijo zlasti volitve brez daljih debat. Nekaka izjema pa je bil občni zbor tukajšnjega planinskega društva, ki se je vršil v ponedeljek, 17. t. m. v dvorani gostilne Forte. Kakor znano, se je v tem društvu že lansko leto razvnel spor predvsem radi tega, ker je bil en del članstva in funkcionarjev za to, da se pri novem domu na Mrzlici zajame stresna voda v velik rezervar, drugi del funkcionarjev in članstva pa je zagovarjal načrt, da se napelje v planinski dom studenčnika iz nižje ležečega izvirka. Ker se funkcionarji na sejah glede tega vprašajo niso mogli sporazumi, je bil lani v poletju sklican izredni občni zbor, na katerem je zmagal stališče one struge v društvu, ki je zagovarjalo napeljavo studenčnice v dom. Kakor smo že poročali, je na izrednem občnem zboru izvoljen odbor za načrt tudi izvršil in tako imen danes planinski dom na Mrzlici dobro. — Ker načelnik g. Ante Beg s tem načrnom ni soglasil, je prosil za 6 mesečno nadomestovanje v vodstvu društva, kar je odbor odobril.

Na ponedeljkovem občnem zboru, ki ga je vodil g. Ante Beg, pa je prišlo zopet do nesoglasij, ki so imeli za posledico, da funkcijsko niso hoteli več sprejeti gospodarje Šetino, blagajnik g. Radej, g. Režin in

drugi. Prišlo je tako tako da, da gospodar društva g. Šetino ni hotel prečiniti niti svojega poročila in je to storil načelnik g. Beg. Pri volitvah novega odbora se je od 47 navzočih članov vzdrla glasovanja 18 članov, nekateri pa so bili izvoljeni s komaj 7 ali 8 glasovi. Načelnikom je bil izvoljen g. Beg Ante, tajnikom pa g. Konstanšek Danilo. — Pri tej priliki nam je poslal eden izmed starejših članov SPD sledoče pripombo k občnemu zboru:

Po dolgem prekanju je bil izvoljen novi odbor, ki pa po novem Pravilniku ne bo mogel biti potreden od osrednjega odbora, saj je neki novi odbornik dobil komaj 4 ali 5 glasov in so bili volitve izraz neuspehe. Umestno bi bilo, da se sklice izredni občni zbor, ki naj likvidira vse spore, ustvari soglasnost med člani in zaupanje, saj je podružnica SPD v Trbovljah važen činitelj v tujsko-prometnem oziru in ji zato želimo čim lepšega razmaha.

Težak položaj našega kmeta

Maribor, 19. februarja
Mariborska kmetijska podružnica je imela v nedeljo dopoldne v kolodvorski restavraciji redni občni zbor, ki ga je vodil predsednik g. dr. Stanko Kovacic, posestnik v Koščakih. Društveni funkcionarji so najprej podali svoja kratka poročila, nato pa prešli na stvarno in dolgotrajno razpravo o težavah gospodarskem položaju naših kmetovalcev. Carinske meje, paidecen cesarskih produktov, nemožnost vnovčenja pridelkov, davčna bremena, dolgovali in se nato drugih skrbih tare našega kmetovalca. Tem skrbem se je pridružil še hud udarec, ko je pred 14 dnevi Nemčija zaprla svoj trg naši perutnini in jajcem. Cena je padla temu blagu že za 30%. V preteklem letu je samo mariborska eksportna tvrdka Abt izvozila v Nemčijo 300 vagonov perutnini in jajce, dočim je izvozila v Italijo 177 vagonov žive ter 90 vagonov zaključne perutnini in jajce. Izvozeno blago tvrdke Abt v Nemčijo je predstavljalo vrednost nad 30 milijonov dinarjev. Kje bo dobitio naše gospodarstvo nadomestilo za ta izvoz?

Dalje je bila na zborovanju zelo važna razprava o propagadi za naše kvalitetne kmetijske produkte, predvsem za naše mleko, jajca, perutnino, sadje, grozdje in vino. V ta namen namerava mariborska kmetijska podružnica organizirati na glavnem kolodvoru stalno kmetijsko razstavo, da bodo mogli imeti tujci, ki potujejo skozi Maribor, na razpolago vse te proekte po najnižji ceni. Slednje se je razpravljalo tudi o problemu razdelitve kmeta, ki je pa v sedanji krizi predmet zase.

Za slivovko sta ga opeharila

Kamnik, 18. februarja
Naši kmetje so veliki reveži. Ker si druže ne morejo pomagati, skušajo svoj finančni položaj zboljšati na ta način, da kuhajo žganje, ki ga potem pod roko prodajo ter spravijo v žep tudi oni denar, ki bi jim ga sicer pobrali finančarji. Neki kmet je pred kratkim prodajal na Križu pri Kamniku žganje, od katerega država ni prejela niti para na troškarini. To sta izvohala dva mlada pijačnika in sta kaj hitro skovala načrt, kako se bosta dobre pijače polastila. Eden je tekel za ubogim kmetom in ga zadržal, drugi pa je med tem oblekel gašilsko suknjo in pas ter se pokril s policijsko kapo. Ubogi kmet je trepetal pred strogim policistom in ga milo prosil, naj ga nikar ne naznani, da ne bi plačal kazni. »Policej se ga je res usmilil, izjavil pa je, da mora kljub temu postopati po zakonu in mu žganje zapleniti, z objubo, da ga ne bo prijavil. Prejedal je kmetovo kosarico in pobral iz nje vse polne steklenice žganja, eno pa, ki je bila na pol prazna, je milostno puštil kmetu, čes: »To imate očka, pa za par pozirkov po poti, da ne omagate.«

Vse kaže da sta Raja sama napisala anonimno ovadbo, da bi tako odvrnila od sebe sum. Zato je verjetno, da je Muršič res pri stvari nedolžen, ker ga orožniki tudi niso arretirali, marče samo ovadili so dišči, dočim so oba brata Raja Franca in Ivana arretirali in priveli v ptujske sodne zapore. Oba Raja zanikata odločno vsekodnevno krvido. Preiskava se nadaljuje.

— Lepi privedti naših mladih na sokolskem odru! Prosvetni odsek Sokola je pod vodstvom br. Klavore privedil v tej sezoni dramatični tečaj, ki ga je obiskovalo lepo steklo sokolskega mlajšega članstva in načrtačja. Uspeh tečaja je bil prav lep. To smo opazili v nedeljo zvečer, ko so naši mladi vprizorili kar dve endojeanki in sicer »Fejst fant« in »Pet minut nevesta«. Oba burki sta odlično uspeli in pokazali, da je naša mladina prinesla mnogo svežine in življenja na oder. Številna publika se je izvrznila zavarovalnino.

— Neprijeten incident v vlaku. V nedeljo zvečer se je privedel v vlaku, ki vozi iz Ljubljane na Jesenic. Incident, radi katerega so se zgrazali vsi potniki. Sprevidnik je našel na odbijaču voza sedečega siromaka, ki je na neki postaji počival na vagonu. Sprevidnik je pravil vse omisljeni biti po glavi, da se je skoraj ves omamijen na steno voza. V Kranju so reveža arretirali orožnike in ga tiral v zapornico. Sprevidnik pa je počival proti Jesenici naprej v zavesti, da je storil junaško delo. Proti takim surovežem je moral oblasti nastopiti z vso strogostjo. Oba Raja zanikata odločno vsekodnevno krvido. Preiskava se nadaljuje.

— Nov grob. Včeraj dopoldne je umrl v bojnici bratovske skladnice soprogga žebrijarja v tovarni KID na Jesenicah g. Marija Šober. Sele dobro leto je živel z možem v srednjem zakonu, pa jo je ugribala smrt kot posledica zavratne bolezni. Bodil je lahka zemlja, težko prizadetemu soprogu naše sožalje!

— Zanimivo predavanje o zimski olimpijadi. SK »Bratstvo« privedi jutri ob 20. v prostorih Kazine za svoje članstvo in naraščaj predavanje člana in načelnika jugoslovenskega maratonskega tekača France Smoleja o zimski olimpijadi v Garmisch Partenkirchnu.

— Za šahovsko prvenstvo Maribora. V torku zvečer se je nadaljeval tekmovanje za šahovsko prvenstvo Maribora. Odigralo se je peto kolo. Rezultati so bili naslednji: Biem je premagal Perglerja, Stupan Mesička, Lohob Dobrilo. Partija dr. Lappai: Kukovec se je končala remiz, partija med Lešnikom in Šusterjem pa se je prekinila. Končno je Sterniča sinčni nista igrala.

— Opereta študira. Straussovo klasično opereto »Cigan baron«, ki je eno najboljših in muzikalno najlepših del starejše operete.

— Za šahovsko prvenstvo Maribora. V torku zvečer se je nadaljeval tekmovanje za šahovsko prvenstvo Maribora. Odigralo se je peto kolo. Rezultati so bili naslednji: Biem je premagal Perglerja, Stupan Mesička, Lohob Dobrilo. Partija dr. Lappai: Kukovec se je končala remiz, partija med Lešnikom in Šusterjem pa se je prekinila. Končno je Sterniča sinčni nista igrala.

— Pričelo zavarovalnino. Toto soboto po podnevi možnosti vse jestivne na pijači v zadružno banko polek slovenske cerkve. Keri pa do prpelali, pa naj pri Babičevem stricu na Aleksandrovi do skotajo. Polek tega se prenesti nekaj malo penez za pustice, ne pozabite na skažingo, drugo pa vas

DNEVNE VESTI

— Občni zbor društva slušateljev »Višje pedagoške šole v Zagrebu« Radi težkega položaja naših meščanskih šol in njihovih učiteljev, je na svoji redni letni skupščini »Udruženje slušateljev višje pedagoške šole v Zagrebu« sprejelo sledečo rezolucijo:

1. Čim hitrej naj se izvrši reforma meščanske šole z izdajo novega, sodobnem razmeram ustrezaocega zakona za meščanske šole in čim hitrej naj se publicira že izgotovljeni novi učni načrt za meščanske šole. 2. Meščanske šole naj se izenačijo z ostalimi nižjimi srednjimi šolami in učenjem meščanskih šol naj se dovoli prehod v srednje in učiteljske šole. 3. Učiteljem meščanskih šol naj se po zakonu odredi grupacija od IX.-IV./i položajne grupe zaključno. 4. Diplomirani slušatelji »Višje pedagoške šole« naj se takoj nastavijo kot učitelji meščanskih šol, a ne kot učitelji osnovnih šol, kakor se je to dosedaj prakticiralo. 5. Na meščanske šole naj se postavljam samo diplomirani slušatelji »Višje pedagoške šole«, a ne učitelji osnovnih in meščanskih šol. 6. Studij na »Višje pedagoški šoli« naj se podalja na štiri leta. 7. Na »Višje pedagoško šolo« naj se sprejemajo tudi učitelji s prav dobro službeno oceno, kar je zaprosil tudi rektorat »Višje pedagoške šole« v Zagreb in je sprejel »Glavni prosvetni svet« v Beogradu na svoji seji.

KINO SLOGA

TELEFON 27-30

Danes poslednji Luis Trenkerjev film iz kraljestva planin in bele opojnosti

IZGUBLJENI SIN

ob 16., 19.15 in 21.15 ur

Telovadni tečaj za učitelje. V leto-njih božičnih počitnicah se je vršil v Ljubljani tečaj za poučevanje telovadbe po novem učenju načrta. Tečaj se je vršil v telovadni državne učiteljske šole, kjer so tečajnice imele tudi priliko hospitiranja. Pri telovadnem pouku učenji na vadnicah. V tečaju so predavalci združili dr. Mis o prvi pomoči v telovadnici, zdravnica dr. Šimčeva, o higijeni v šoli, profesor Copić o psihologiji telovadnega pouka, strokovna učiteljica Vodetova o telovadnem poučevanju in vzgajjanju telesno in duševno zastalih otrok, prof. Trdinova in Bajžljeva o snovi osnovnošolske telovadbe, prof. Jeras o Tyrševem sokolskem sestavu. Vsi predavatelji so pri svojih teoretičnih in praktičnih izvajanjih zajemali snov iz vidika modernega pojmovanja svoje stroke z živim življenjem. Tečaj je posečalo okoli 30 povečini mlajših učiteljev iz raznih krajev naše banovine.

Z. K. D.

jutri ob 1/3 ur

VIHAR

rusko-sovjetski velefilm

Vstopnina samo 3.50 Din.

Nove telefonske zveze z inozemstvom. Otvoren je telefonski promet med Sv. Lovrencem na Pohorju in Scharensteinom, Ljubljano in Mürzuschlagon ter Požarevcem in Salzburgom. Taška za trinutni pogovor med Sv. Lovrencem na Pohorju in Scharensteinom znaša 3.45, med Ljubljano in Mürzuschlagon pa 7.30 zl. fr.

Uredba o električnih vodih in cevih. V »Službenih Novinah« je objavljena uredba o izdelavi in uporabi električnih vodov in cevi. Uredba je izdana na temelju obetnega zakona in vsebuje določbe, kako morajo biti električni vodi izolirani, kakšne morajo biti označbe za poedine vrste izolacije, kakšen material za izolirane vode, določbe o izdelavi in pregledu vodov ter o kontroli izdelave in naprave električnih vodov in cevi.

Potrebe našega Primorja. Splitska trgovska zbornica se je obrnila na ministarskega predsednika z obširno spomenico, v kateri so obrazložene potrebe naše-

Pozor!

JUTRI V KINU SLOGI NAJBOLJSA BURKA SEZONE!

Vsak, kdor se rad od sreca nasmeje, mora videti burko

M L A D O S T Z M A G A

Jamstvo za 2 uri smeja so naslednji »kanonik:«

LEO SLEZAK, HANS MOSER, KARL ANTON in H. THIMIG

ga Primorja. Treba bi bilo najeti posojilo 70 do 80.000.000 Din za preureditev in modernizacijo naših pristanišč, ki so tako primitivna, da niti za notranji promet ne zadostujejo, kaj sele, da bi odgovarjala potrebam mednarodnega tranzita.

Kaznovani zagrebski peki. Zagreb-peki so povisili cene kruha, pa je nastopilo proti njim mestno poglavstvo in kaznovalo 50 pekov z občutnimi denarnimi globami. Plačati bodo morali skupno 100.000 Din. Proti maksimiranju cen kruha so se pritožili na bansko upravo.

Naše zaklani prasičke so morali v Münchnu uničiti. Iz Münchna poročajo, da so uničili tam več vagonov zaklanih prasičev iz Jugoslavije. Meso je bilo pokvarjeno in oblasti niso dovolile, da bi ga predelali v industrijske svrhe, kaj sele, da bi ga prodajali ljudem. Nemški strokovnjaki bodo te dni pregledali vse izvozne postaje v Jugoslaviji, da li odgovarjajo svojemu namenu.

Izida je nova številka ilustrirane teleske revije za radio, gledališče, film, sport in modo »Naš Valk. Iz bogate vsebine navajamo Strnišovo pesem »Kurent«, Tratarjevo humoristično črtico z Dolenjskega »Zgodba o pluskarskih kebnih,«

pustno šao »Na plesu, Delakovo reportaža »Med potupočimi igralci, Zaščenkov satiro »Nepredvidene okoliščine, Stevenson roman v slikah »Zlati otok, beležke iz domačih v svetovne radiofonije, križanke, modne, gledališke in filmske slike, Bogata je radijska tehnična priloga in na 32 straneh sporedi vseh domačih in inozemskih radijskih postaj. »Naš valk ni le najboljši, je tudi najcenejši tehnik. Meščana naročnina znaša komaj 12 Din. Zahtevajte tudi v takoj brezplačno in brezvezno in izvod na ogled. Pišite na naslov: Radijska revija »Naš Valk, Ljubljana.«

Združitev dveh občin v eno. Notranji minister je odredel, da se občini Rogaska Slatina zdravilišče, Rogaska Slatina okonia v Šmarščem sreuži zdržušča v eno občino pod imenom Rogaska Slatina. Sedež zdržuene občine bo v Rogaski Slatini.

Moška podružnica CMD Novo mesto ima svoj redni letni občini zbor v četrtek 20. t. m. ob 20. uri v opev. sok. društva z običajnim dnevnim redom. Člani in prijatelji CMD vljudno vabljeni:

Kongres natakarjev, v Zagrebu zbrujejo natakarje iz vse države. Predsednik Zvezze Ivan Sabo iz Beograda je v svojem poročilu omenjal, da natakarji nimajo nelejškega počinka, da morajo nepregromoma delati 12 do 18 ur na dan. Zato zahtevajo nedeljski počitki 36 ur na teden z angleško soboto. Natakarji naj bi imeli redne plače, ne pa da morajo živeti samo od napitnine. Njihov zasluzek se giblje v včini bankovic do 50 do 200 Din mesečno. Natakarje posle opravljajo često nekvalificirane moći. Čemu torej imamo natakarške Šole? Na stotine strokovno izobrazljenih natakarjev pa je brez dela. Danes bo kongres zaključen.

Osebna vest, Dr. Frido Pogačnik iz znamenite Štefanove rodbine v Ljubljani je premestil iz zunanjega ministrstva v Beogradu k našemu konzulatu v Pragi.

Voltive v občini Vitanje. Ker je bila iz občine Vitanje izločena bivša občina Kozjak in priključena občini Mislinj, bodo v tej občini v nedeljo 29. marca voltive občinskega odbora.

Iz banovinskih služb. Za zdravnika združene zdravstvene občine Radovljica je imenovan praktični zdravnik v Radovljici dr. Janez Šarec. V višji skupino so pomaknjeni banovinski tehnični svetnik pri banski upravi v Ljubljani ing. Edvard Fugina banovinski tehnik pri banski upravi Francij Božec v banovinski strokovna učiteljica na zavodu za slape deco v Kočevju Bogomira Dobovišek.

Iz »Službenega lista«. Službeni list kr. banske uprave dravške banovine št. 15 z dne 19. t. m. objavlja uredbu o izločitvi Kraja Lipa iz občine Odaranci in priključitvi k občini Turnišče, pravilnik o prehrani in obliki obsojencev kazenskih in drugih podobnih zavodov, telefonski promet, odločbo drž. sveta: k čl. 61 zak. o ustroju vojske in mornarice, glede draginjskih doklad drž. uslužbenec; k § 135 z. u. p.; k § 62 fin. zak. za 1. 1932/33; k § 147 urad. zak. odn. k § 153 zak. o drž. prom. osebju; izprememba § 19 skupščinskega poslovnika, razglas o voltivah občinskega odbora za občino Vitanje, izpremembe v stavu banovinskih uslužbenec na področju dravške banovine in razne objave iz »Službenih Novin«.

Vreme. Vremenska napovedi pravi, da bo sprememljivo oblačno, neslanovitno vreme. Včeraj je deževal v Ljubljani Mariboru in Zagrebu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 12, v Ljubljani 10.8. v Beogradu 9, v Mariboru Zagrebu, Sarajevu in Skoplju 8, v Rogaski Slatini 7. Davi je kazal barometer v Ljubljani 756, temperatura je znašala 7.4.

V dopolnitev našega poročila o napadu na Marijo Kovačev (ne Kopacev) v Modražah (ne Nadražki) pri Poljčanah nam poročajo, da je vdrl v njeno stanovanje v petek zvečer orožnik in jo tako hudo pretepel, da je moralna v ljubljanskem bolničku. Orožnik se bo moral seveda zagovarjati pri pred soščem.

Trije poškodovanci. Posestnik Josip Cesar iz Cirkusa je med vožnjo drž. iz gozdov tako nesrečno padel, da si zlomil desno nogo. 15-letni sin posestnika Franc Prinčič z Vrhnik je padel pri telovadbi in dolbil hudo notranje poškodbe. Smolo je imel tudi kolar France Svetel iz Struževje pri Naklem. Doma je padel po stopnicah in se težje poškodoval na glavi. Vsi poškodovanci se zdravijo v ljubljanskem bolničku.

Potrebe našega Primorja. Splitska trgovska zbornica se je obrnila na ministarskega predsednika z obširno spomenico, v kateri so obrazložene potrebe naše-

JUTRI V KINU SLOGI NAJBOLJSA BURKA SEZONE!

Vsak, kdor se rad od sreca nasmeje, mora videti burko

M L A D O S T Z M A G A

Jamstvo za 2 uri smeja so naslednji »kanonik:«

LEO SLEZAK, HANS MOSER, KARL ANTON in H. THIMIG

ga Primorja. Treba bi bilo najeti posojilo 70 do 80.000.000 Din za preureditev in modernizacijo naših pristanišč, ki so tako primitivna, da niti za notranji promet ne zadostujejo, kaj sele, da bi odgovarjala potrebam mednarodnega tranzita.

Kaznovani zagrebski peki. Zagreb-peki so povisili cene kruha, pa je nastopilo proti njim mestno poglavstvo in kaznovalo 50 pekov z občutnimi denarnimi globami. Plačati bodo morali skupno 100.000 Din. Proti maksimiranju cen kruha so se pritožili na bansko upravo.

Naše zaklani prasičke so morali v Münchnu uničiti. Iz Münchna poročajo, da so uničili tam več vagonov zaklanih prasičev iz Jugoslavije. Meso je bilo pokvarjeno in oblasti niso dovolile, da bi ga predelali v industrijske svrhe, kaj sele, da bi ga prodajali ljudem. Nemški strokovnjaki bodo te dni pregledali vse izvozne postaje v Jugoslaviji, da li odgovarjajo svojemu namenu.

Izida je nova številka ilustrirane teleske revije za radio, gledališče, film, sport in modo »Naš Valk. Iz bogate vsebine navajamo Strnišovo pesem »Kurent«, Tratarjevo humoristično črtico z Dolenjskega »Zgodba o pluskarskih kebnih,«

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

JUTRI VELIKA PREMIERA!

GRANDIJONSKI VELEFILM

V ZLATIH OKOVIH

Clark Gable in Joan Crawford

LJUBEZEN, ŠPORT, NARAVA, LJUBIMKANJE IN ZMAGA!

Zvočni kino IDEAL

Danes ob 4., 7. in 9 1/4 uri

HANS ALBERS

v vefilmu svetovnega slovesa

PEER GYNT

Vstopnine 4.50, 6.50 in 10 Din.

chieria, Sokolice pa vodi načelnica Elza Skalarjeva. Naši Sokoli se udeleže IX. smučarski tekem COS, ki so obenem tretje smučarske tekme Zvezde slovenskega sokolskega tečema za Hanžekov pokal. Tekem, ki so se pridelične v bodo zaključene v ponedeljek s smučarskim maratonom, na 50 km se udeležejo tudi češkoslovaška vojska.

— Tekem za prvenstvo FIS-e. V soboto in nedeljo boda v Innsbrucku smučarske tekme za prvenstvo FIS-e, ki se jih udeleže tekmovalci iz 17 držav. Zaradi prepovedi starta avstrijskih tekmovalcev v Nemčiji je Hitler prepovedal nemškim tekmovalcem nastopilo v Innsbrucku. Na tekma FIS-e nastopijo tudi naši tekmovalci, ki že pridno trenirajo.

Naše gledališče

DRAMA

Cetrtek 20.: Gospodski dom. Premiera. Red Cetrtek.

Petek 21.: Ob 15. Vesela božja pot. Drama predstava. Cene od 5 do 14 Din.

Sobota 22.: Pesem s ceste. Izven. Globoko znižane cene.

Nedelja 23.: Ob 15. Frak ali Od krojačka do ministra. Izven. Izredno znižane cene od 10 Din navzdol. Ob 20. Tuje dete. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek 24.: Zaprt.

OPERA

Cetrtek 20.: Zaprt.

Petek 21.: Zaprt (generalka).

Sobota 22.: Apropos, kaj dela Andula? Premiera. Izven.

Nedelja 23.: Ob 15. Madame Butterfly. Izven. Cene od 30 Din navzdol. Ob 20. Tuje dete. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek 24.: Zaprt.

Aleksander Ziliani

slovti tenorist milanske Scale

bo pel

TRAVIATO, MANON, BUTTERFLY

!

20. Apropos, kaj dela Andula? Izven.

Ponedeljek 24.: Zaprt.

R A D I O

Petek, 2

Najprej Lojzka, za njo Zora...

potem Gašper, za njim Tine in še Angela, dokler jih ni bilo v hišici 12

Ljubljana, 20. februarja.

Hišica na robu mesta je zrastla iz tal v nekaj tednih. Zidana ni bila najtrdnejša, ometana je bila na hitro roko ravno tako opremljena in pod zimo je že plapolal ogenj v peči. Ko je gospodar dogradil hišo in izdal poslednje dinarje, je postal brezposeln. Sam je bil in dolgočas se je. Zato je nekaj dne trdno zaklenil vrata svoje hišice odšel v mesto in taval ven dan okrog. Iskal je dela, ki ga pa ni našel. Vrnili se je zvezcer domov in poskušal srečo tudi naslednjini dan. Vračal se je še vedno brezposeln domov v srečal bližu kolodvora mlašjo neznanico. Zazdela se mu je nemam zapuščena, zato jo je nagovoril in po kratkem pomenku jo je povabil k sebi na dom. Takoj se je odzvala in mu pricela gospodinjstvo.

Vedno znova je gospodar male hišice iskal zaposlitve in tu in tam je res dobil delo, ki pa je trajalo samo po nekaj dni. Ves vesel pa je bil tudi priložnostnega zasluga. S svojo pridno Lojzko, ki jo je bil vzel k sebi, je bil zadovoljen, akoravno mu je od casa do casa uhašala in se vračala tudi pozno domov. Nekoč je Lojzko privredila s seboj prijateljico Zoro. Nič ni bila v zadregi, zanesla se je na dobrodoščnost svojega prijatelja, ki je Zori res dovolil, da se je naseila pri njima. Zdaj je bilo v hiši še bolj živo in posebno zvezcer, kadar se je vrnil gospodar domov, so vesele kramljali. Čez nekaj tednov, ko so si bili že čisto domači, se je Zora obrnila s prijazno prošnjo na gospodarja Jozeta, če sme povabiti v hišo svojega prijatelja Gašparja, ki tudi opravlja priložnostna dela v mestu. Jože Zori ni hotel odbiti prošnje in naslednji dan je priseljal k mizi tudi delavec Gašper. Število stanovcev v hiši je raslo. Kmalu se je namreč zgodilo, da je Gašper zaprosil gospodarja, če dovoli krov še njezemu prijatelju Tinetu, ki je prišel pred dnevi iz Maribora. »Samoz za nekaj dni,« je menil, »da pride za njim tudi Angela,

Alpinistična šola

Ljubljana, 20. februarja.

Alpinistična šola, ki jo je ustavil TK Skala, je pripredila že vrsto zelo zanimivih predavanj. Tako je dr. Frane Novak predaval o »alpinistu in higieni«. Kot zdravnik kirurg ter izborni smučar v planincu, je predavatelj razpravljal o raznih planinskih podvigih, zlasti pa o tem, kako je treba hoditi po planinah, da ture ne škodujejo zdravju. Priporočal je zmerost pri hoji, ki naj bo enakomerna. Alkohola in nikotina se mora alpinist izogibati. Na turi naj nikdar ne manjka v nahrbniku sladkor in limona. Priporočal je tudi čadasta obala v cibrambo proti močnemu solnčnemu žarkom, ki se odvaja od snega. Velika važnost je tudi obutev in oblaček planinca. Vsak planinac mora spoštovati osnovne zahteve higijene in si bo le tako utrdil zdravje in okreplil telo.

Tema prihodnjega predavanja je bila »Vreme na planincu«. Predaval je naš odčeni vremensovec dr. Oskar Reja, ki so ga študijska potovanja vodila v nordijske dežele, na Spitzberge, v Grönlandu, na Mont Blanc itd. Izkustva ki si jih je pridobil na teh potovanjih, je razlagal v alpinistični soli.

Z ekspedicije, ki hočajo raziskovati nezazkano ozemlje, je važno, da proučujejo celotno vreme dotedne pokrajine. Za planinca, ki napravi turo v domače gore, pa zadoštuje, če pozna osnovne elemente: zrčni pritisk, toplotno, vlago, vetrove obiske in padavine. Zračni tlak pada z višino. Pri nevajenih ljudeh povzroča to motnje v organizmu (gorsko bolezni). Znak lepega vremena so gorski in dolinski vetrovi, pa tudi megleno more, ki nahalno valovi nad delino v zimskem času, v gorah pa vlažna prijetna topota. Severni vetrovi so suhi in se jih veselimo vedno, ko gremo v gore, dočim se južni nasičeni z vlago in kmalu prizenejo za visokimi cirri (obliki, podobni kopreni) težke deževne oblake. Če sta luna in sonce obdana s kolobarjem, ki ga tvorijo tri pajčolasti cirri, lahko sklepamo, da vreme ne bo stalno. Ako pa južni veter odda ob gorskih grebenih vlagi in piha da-

Frank Higham 11
Seržant Flips
Roman

— To so skrbi na svetu, kaj ne seržant Flips?

Ogovorjeni je presenečeno obstal, potem je pa odgovoril po svoji navadi počasi in resno: — Hvala za vprašanje. Človek dela, kar more.

Mož s pišečim glasom se je hitro in previdno oziškrog, potem je pa dvignil glavo, pogledal v obraz policistu, ki mu je segal komaj do ramen, in dejal s čudnim naglasom na vsako besedo: Salo Levy se je peljal danes čez Kanal. Če vas to zanima, seržant. Stavim svojo glavo proti vašemu puddingu, da bo čez nekaj dni v Amsterdamu prodatal ukrađene dragulje.

Flips ga je presenečeno pogledal in vprašal prijazno: Čujte, dragi prijatelj, ali bi mi ne hoteli povedati, zakaj se prav za prav takto vneto vmesavate v policijske zadeve?

— To, dragi seržant, vam povem, ko pride čas za to. Toda če mi ne zaupate, me lahko arretirate.

Flips se je zasmajal in zmajal z glavo: Kaj še! Kaj še! Saj mi še na misel ne pride kaj takšega. Kakor slisim, se še vedno navdušuje za pudding. Ne smeli

s katero si bosta pozneje že poiskala stanovanje.

Prišel je res tudi Tine. Kmalu so bili dobro znanci in se je med drugim tudi izkazalo, da je Tine res privandal iz Maribora, kjer je bil zaposlen — v kaznilični. Ko je padla beseda, je gospodar Jože, nič več posebno presenečen zvedel, da so tudi vsi drugi okrog njega precej znani po takih v slučnih hišah, kjer sedi trenutno za zapahom še ta in oni njihov tovaris. Toda vse je potpel. Navadil se je družine v razgovor v večernih urah. Cuti ni nobenega odpora niti ne, če je zdaj nastal preprič in kadar je omamjal glave alkohol. Nasledjni dan so si bili vstopi dobri in je ta ali oni povabil še kakega tovarisja. Sieherni se je hitro privadil v hiši in maral več proc.

Družine je pred tedni narasla na dvanajst oseb. Sosedje, ceprav dokaj oddaljeni, so že dolgo opazovali početje v skromni hišici, zmajevali so z glavami. Prešeli so vse natandno ter ugotovili: »Sedem moških in pet žensk...! Samo pohujšanje!« Oni pa so se malo zmenili za pozornost ki so jo njihovi hiši posvečali dobrim sosedjem. V načini svojega življenja se niso dalmotiti, zmotiti jih je šele prihod stražnikov. Zaslišali so vse in vso družbo odveli na policijo. Izkazalo pa se je da nimajo na vesti posebnih grehov. Oblast pa je vendarje poskušala zatrepi gnezdo, ki je zdelo, da nasprotno javni morali. Sklepljeno je bilo navzlic prehudim grehom izročiti vse aretiranice sodišču. Tu pa je enaenkrat nastala zadrega. V jetničnicah je premalo prostora za prav pohlevne gresnike, zato so morali stanovnici hišice ostati zunaj. Varnostna oblast jih je tedaj skušala razgnati na vse vetrove. Te dni jih je že ponovno razposlala na vse strani. A zmanj je ves trud. Vedno se zopet zberejo v svoji hišici za mestom, oblasti na ogovarjanje: »Dajte nam dela in živeli bomo spodobno!«

lje v dolino kot suh, vroč veter, govorimo o »fenu«, ki je lahko zelo nevaren veter. Če so namreč na pobocjih skladi snega, postanejo gornje plasti mokre in težke ter se često odtrgajo v oblikni plazu. Zato bodoši smučarji pri moladenskih turah oprezni! Predavatelj je zaključil svoja zanimiva izvajanja s pozivom na vsak planinec in smučarjev, da upoštevajo vremenske elemente, ker jima bo to tako koristno.

Še o pokljuški skakalnici

Ljubljana, 20. februarja.

Nedavno je nekdo, kakor sam povdarsja s stališča lajika, kritiziral pokljuško 60-metrovsko skakalnico po priliki nesrečne našega najboljšega tekmovalca v kombinaciji g. Bogo Sramlja. Ni moj namen pričeti v tem pogledu polemiko, temveč le obrazložiti, da skakalnica odgovarja vsem predpisom ter da je do nesreče prišlo le po krividi trenerja in skakalca. Ni res, da je bila skakalnica zgrajena bolj na hitro roko, temveč jo na njej delala večja skupina delavcev polna dva meseca ter je skakalnica pripravljena toliko, da so ob zadostni višini snega skoki za izvezbanje skakače brez vsake nevarnosti. Dejstvo je, da je skakalnica namenoma grajena kot težja skakalnica, ker se je ponovno izkazalo, da so naši tekmovalci navajeni v domovini le na lahke skakalnice, v inozemstvu redno odpovedali, ko so prišli na težje skakalnice. Manjkal je jem je pač rutina skakače, vajenega vsakovrstnih skakalnic. Pisec omenjenega članka kritizira, da je most za skakalnico previšok. Na to trditve postavljam le eno dejstvo, da je na holmskoli skakalnici, ki je svetovno znana in dopušča le skoke do 52 metrov (rekord), most visok 4,20 metrov. dočim je na pokljuški skakalnici za 60 metrov le za 30 cm višji. Po FISihin predpisih je za doskočišče 60-meterske skakalnice predpisani naklonski kot 36 stopinj, dočim znaša pri imenovani skakalnici nekaj nad 36 stopinj. Se eno dejstvo ovrača trditve pisca, da je skakal-

nica, kot možje visoko izobrazbe in neumorne marljivosti. Haile Selassie ima redno dober spomin. Govori gladko francosko, pa tudi angleško in nemško. Skribi in zanima se za vse podrobnosti javnega življenja. Pri gradnji svoje palače je vsak dan osebno nadziral delo. Svojo voljo, usmerjeno k napredku, uveljavlja na najrazličnejših poletih javnega življenja. Pod njegovo vladom se je pomnožilo število prebivalcev Addis Abebe na 200.000. Nekateri okraji imajo čisto evropsko lico. Zdaj ima Addis Abeba moderen kolodvor, tri zvočna kina, tri hotele, dunajsko kavarno in sladčarno ter

nica prepoložna. Ob prilikih treninga je trener Hagen povdaril, da je za skakače, ki trenirajo za večje skakalnice, potreben pri doskoku velik pritisk, da se v tem navadi sigurnega in lepega doskoka. V ta namen je na pokljuški skakalnici nameščen na most snega in tako zvišal njegovo višino, zato da leži na parabolni leta v zraku se povečala in seveda pritisk pri doskoku. Pri prepoložni skakalnici si strokovnjak, kakor je Norvežan Hagen, kaj takega ne bi dovolil.

Cesti paci so bili pa vsekakor dokaz, da večina naših skakačev še ni dorasla večjim skokom. Sramljiv pac, ki se mu je vdrl pri doskoku noge v sneg, pa ne zna, da leži na krvida na skakalnici, papež pa je bila skakalnica pri navozapadlem snegu premalo steptana in pripravljena, kar pa je krvida trenerju in skakačev, ki so sami morali priravljati skakalnico ter so

to storili prepočrno. Sramel se je pri odskoku odgnal z vso silo, podaljšal s tem dolžino skoka in naravnovo tudi povečal pritisk, da se v tem navadi sigurnega in lepega doskoka. V ta namen je na pokljuški skakalnici nameščen na most snega in tako zvišal njegovo višino, zato da leži na parabolni leta v zraku se povečala in seveda pritisk pri doskoku. Pri prepoložni skakalnici si strokovnjak, kakor je Norvežan Hagen, kaj takega ne bi dovolil.

Tehnični referent Sm. kl. Ljubljana Bogdan Zupan.

najela enega najsprednejših ameriških detektivov, da bi zadevo preškal. Leta se je značil vtihotapiti v Robertsonov dom kot sluga in kmalu je prišel skrivnosti do dnu. V skrivnem predalčku Robertsonove pisalne mize je našel rokopis romana, čigar junaka sta nosila imena zakoncev Robertsonovih Horace in Silvia. Rokopis se je končal baš, tam, kjer napoveduje Silvijo samomor in piše nezvestemu Horacu poslovilno pismo. Rokopis je povelj Horacu do zadnje strani, ki jo je pisala njegova žena. Poslovilno pismo v rokopisu ni bilo.

Detektiv je takoj izvral, da gre za isto pisemo, ki je bilo najdeno na metuljki poslednje. Aretiral je osmisljenega pisatelja, ki je po daljšem oklevanju priznal, da je res zastrupil svojo ženo. Diktiral ji je roman, poslovilno pisemo je pa dal napisati na poslovni papirju. Naslednjega dne je priselil ženi v kavo cinkalkij, kjer njenemu truplu je pa položil poslovilno pisemo, da bi oblasti mislite, da si je nesrečna končala življenje.

Iz Celja

Čeh abesiški dvorni arhitekt
Ing. Arnošt Kametz je zgradil v Addis Abebi cesarsko palačo in parlament

V Češkem Tešinu se mudi na obisku pri svojem bratu ing. Arnoštu Kametu. Oba sta arhitekti, zaposlena v Addis Abebi, prvi kot dvorni arhitekt abesiškega cesarja, drugi pa kot želozniški inženjer. Ing. Arnošt Kametz je priselil domov na počitnike k svojem. Dopolj je nastopil že po izbruhu vojne med Italijo in Abesišnjem. V tem dnevu je bil na počitnici v svojem domu v Češkem Tešinu, kjer je zgodil počitnički požar. Gorsla so po včini gospodarska poslopja. V zavarovanih objektih je bilo 44, v nezavarovanih pa 8 požarov. Skupna škoda je znašala skoraj 1.260.000 Din, a bi se bila povečala na približno 6.540.000, če bi se nastopili gasilci, ki so s svojo požravnostjo resili okrog 5.200.000 Din narodnega premoženja. Pri lanskih požarjih se je ponesrečilo 9 gasilcev, med temi sta dobila dva težje poškodbe. Pri 50 požarjih so nastopile gasilske čete z 959 gasilci, ki so povečali za gašenje v celoti 238 ur. Pri dveh požarjih gasilci niso nastopili, ker niso bili obvezeni.

— Zahteve krojačev in krojače. Združenje krojačev in krojače v Celju, ki ima 175 članov in članic, je imelo v hotelu »Pošt« redno leto skupščino, katere se je udeležilo 95 članov in članic. Zborovanje je vodil krojački mojster g. Anton Ursič. Po odobritvi poročil funkcionarjev ter obračuna za leto 1935 in proračuna za leto 1936 je bila glede na krizo v krojački obrti sprejeta resolucija, ki je bila dovršljiva banskimi upravi in Zbornici za TOI v Ljubljani. Resolucija zahteva primerno ukrepa proti šumstarju in zaščito krojačke obrti napram industrijskim podjetjem, ki izdeluje oblike na veliko. Tem industrijskim podjetjem naj bi se prepovedalo izdelovanje oblike po meri in naročilu. Resolucija zahteva tudi ukrepe proti konfekcijski trgovini, ki zaposluje krojače in šivilje ter izdeluje oblike. Nadalje se naj prepreči odnosno omrežje oblike iz inozemstva in uveden na ta uvoz višja carina. Določi naj se eksistenčni minimum do 10.000 Din čistega donosa, ki naj bi bil oproščen davka.

— Izpit za vozačev motornih vozil za kandidate iz Celja ter celjskega, laškega, gorenjegrajskega, konjiškega in smarskega, sa premoženja bodno v pondeljek 16. marca ob 8.30 dopoldne na sreskem načelstvu v Celju. Interesenti naj takoj vložijo prošnje za izpit.

— Konferenca s predstavniki gospodarskih organizacij, industrijskih in obrtnih podjetij. Po nalogu Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani sklicuje ekspozitura OZUD v Celju uradno konferenco — uradni dan, ki bo v nedeljo 23. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani Občinskega doma v Celju, Vodnikova ulica, I. nadstropje. Vabileni so predstavniki gospodarskih organizacij, industrijskih in obrtnih podjetij. Razpravljal je bo: o razumevanju zaključku bolezenskega zavarovanja za leto 1936; o zdravniških in zdravniških poslovnih razmerjih v letu 1935; o zdravniških službih in o ekonomiji recepture; o plačevanju prispievkov; o raznih pritožbah in drugih važnih vprašanjih delavskega zavarovanja; o ustanovitvi stanice za socialno skrb za rekonvalescentne delavce, ki so izčrpali podporno dobo pri bolezenskem zavarovanju, a še niso sposobni za delo ter podpiranje nujno in neobhodno potrebeni.

— Brilanti? Morda je jima pa tako zelo imponiralo moje znanje o samomorilni manjši hiroščka kapucinčka, — je razmluvljal Flips in njegove modre oči so žarele od radosti.

Hotel »Nederlands« je dom prve vrste in v njem se ustavlja zlasti inozemci z demantmi. Tu se tudi vsako leto sestanejo zastopniki načelničev skupnosti.

Načelničev skupnost je predstavljen v razglednom časopisu »Začetki«, ki je vodiljev letnik, načelničev slovenskih vlogmilcev, veščakov za dragulje, mu ni mogla do živega. Levy nikoli ni nosil pri sebi draguljev. Levy tudi doma ni imel draguljev, celo v svoji trgovini jih skoraj ni imel in zato so bile hišne preiskave vedno brezuspešne.

Levy se je tudi skrbno izogibal občevanju s sumljivimi ljudmi. To je bil mož šestdesetih let, nizke postave, sivih las in stiroglagata obraz, spominjajočega na jastreba. Hodil je vedno brezhibno oblačen.

Ko je stopil Salo Levy zgodaj zutri